

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

27 april 2005 / 05.0002475

Onderwerp

Programmering en Voorzieningen Waalsprong

Programma / Programmanummer

Diverse

Portefeuillehouder

P. Depla

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.

8 maart 2005

Samenvatting In 1997 is een Voorzieningenplan Waalsprong door de Raad vastgesteld. In 2001 is een actualisatie hiervan aangeboden aan en besproken in de Raad. Om diverse redenen is een nieuwe actualisatie steeds uitgesteld. Met bijgaand Strategisch Beleidskader, Programmaplan en Voorzieningenplan wordt aangegeven hoe de gemeente een bijdrage wil leveren aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de wijk. Het Strategisch Beleidskader strekt zich uit over meerdere jaren. Het (jaarlijks te actualiseren) Programma- en Voorzieningenplan schetsen een beeld van de gewenste programma's en voorzieningen, zoals deze op dit moment worden voorzien.

Voorstel om te besluiten

1. Akkoord te gaan met bijgaande actualisering van de beleidsuitgangspunten met betrekking tot de gewenste Programmering en Voorzieningen voor de sociale en maatschappelijke voorzieningen voor het stadsdeel Waalsprong zoals deze staan verwoord in het
  - a. Strategisch Beleidskader
  - b. Programmaplan 2005 e.v.
  - c. Voorzieningenplan 2005 e.v.

Hiermee is het algemene beeld ten aanzien van de programmering en voorzieningenstructuur voor de komende jaren duidelijk. Per programma en per voorziening dient dit nader te worden uitgewerkt en te zijner tijd worden voorgelegd aan College en Raad. Dan pas vindt definitieve besluitvorming plaats.

2. Akkoord te gaan met de navolgende exploitaties voor genoemde voorzieningen als ramingen:

- a. Voorzieningenhart Visveld
- b. Kindcluster Groot Oosterhout
- c. Voorzieningenhart Citadel
- d. Kindcluster Noordrand-west
- e. Groot onderhoud Gelders Hof (Dorp Lent)
- f. Kindcluster Zuidrand
- g. Sportpark Oosterhout
- h. Zwembad
- i. Bibliotheek

Deze deelplanexploitaties kunnen worden beschouwd als het financieel kader voor de desbetreffende voorzieningen; in feite zijn het ramingen. In de voorbereiding van de voorziening zal met het aanbieden van het functioneel Programma van Eisen een voorbereidingskrediet en met het Definitief Ontwerp een

Opgesteld door, telefoonnummer

Marjan Pols, 60161

Vervolgvel

1

investeringskrediet (verwerkt in de exploitatieopzet) aan de Raad worden gevraagd. Het voorgaande met uitzondering van het Voorzieningshart Visveld. Hiervoor wordt de Raad in een apart raadstraject gevraagd het college te mandateren.

3. Akkoord te gaan met de vaststelling van de exploitatie voor en de verwerking daarvan in de begroting via bijgevoegde integrale begrotingswijziging (IBW):

- a. Voorzieningshart Oosterhout
- b. 2^e fase Sportpark Vossenpels
- c. Speel- en recreatieve sportvoorzieningen
- d. Noodvoorzieningen
- e. Algemene plankosten

4. Akkoord te gaan met de benodigde programmamakosten voor de diverse programma's als raming.

Ook deze kunnen worden beschouwd als het financieel kader voor het desbetreffende programma; in feite zijn het ramingen. In de jaarlijkse begrotingscyclus of, indien nodig, in een separaat voorstel wordt de Raad gevraagd programmabudget beschikbaar te stellen. Het betreft de programma's:

- a. Multiculturele samenleving en emancipatie
- b. Sport
- c. Recreatie en Spelen
- d. Kunst en cultuur
- e. Onderwijs
- f. Volwasseneneducatie
- g. Samenlevingsopbouw
- h. Integraal jeugdbeleid
- i. Kinderopvang
- j. Openbare gezondheidszorg
- k. Maatschappelijke zorg en dienstverlening
- l. Ouderen en mensen met een functiebeperking

5. Akkoord te gaan met de gehanteerde uitgangspunten bij de exploitatie van de te realiseren voorzieningen.

Daaraan gerelateerd vast te stellen dat

- a. De monofunctionele ruimten verhuurd worden volgens de in het Raadsbesluit van 2001 vastgelegde huurprijzen, die jaarlijks worden geïndexeerd.
- b. De multifunctionele ruimten worden verhuurd conform de tarieven die worden gehanteerd in de bestaande stad.
- c. DSB als taakstelling 50% van de leegstaande pieklokalen verhuurt tegen het commerciële tarief uit het Raadsbesluit van mei 2001. Indien dit niet lukt, zijn de financiële consequenties voor DSB en zullen deze niet ten laste gaan van de beleidsprogramma's van DIW. De begroting van DSB moet hierop worden aangepast.

6. In aansluiting op beslispunt 5: Kennis te nemen van de inschatting die gemaakt is van de verhuurbaarheid van de voorzieningen op basis van op dit moment bekend zijnde marktgegevens voor bestaande en vergelijkbare voorzieningen.

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

In 1997 is het Voorzieningenplan Waalsprong vastgesteld. Daarin is een beleidskader gegeven voor de ontwikkeling en realisering van openwijk-, sport- en overige voorzieningen in de Waalsprong. In mei 2001 is een actualisatie van het Voorzieningenplan Waalsprong aangeboden aan en besproken in de Raad. Het Voorzieningenplan is met instemming ontvangen en vastgesteld. De financiële consequenties hiervan waren echter geïntegreerd in het separate en gelijktijdig behandeld Raadsvoorstel "Budgettaire consequenties van de stadsuitleg over de Waal". Bij het opstellen van beide Raadsvoorstellen was niet voorzien dat er alsnog een geactualiseerde MER moest plaatsvinden met alle gevolgen voor de geplande woningbouw. Dit betekende dat de in de Raadsvoorstellen genoemde kosten, baten en dekking geen reële weergave meer gaven. Derhalve is de Raad niet akkoord gegaan met de financiële implicaties van de stadsuitleg over de Waal en het verwerken van de financiële consequenties daarvan in het meerjarenperspectief van de voorjaarsnota 2001. Door het College is bij de Raadsbehandeling toegezegd dat "zodra er meer zicht is op de samenhangende beleidsmatige consequenties van de MER met de daarmee samenhangende vertraging in de woningbouw de afdeling Concernfinanciën, zo snel als mogelijk, een geactualiseerde financiële opstelling zal maken". Door voortgaande ontwikkelingen in de MER en onzekerheden voor wat betreft de woningbouwproductie en –programming is actualisatie van de voorzieningen een aantal keren uitgesteld. Met bijgaande voorstellen komen wij hieraan nu tegemoet.

In september 2004 heeft de GEM een planning van de woningbouw en woningbouwprogramming afgegeven. Gezien de ontwikkelingen in de Waalsprong is het noodzakelijk nu besluiten te nemen om te komen tot tijdige realisatie van de gewenste programming en voorzieningen. De afgelopen jaren heeft de gemeente dus op verschillende momenten tijdens de ontwikkeling van de Waalsprong besluiten genomen over het gewenste voorzieningenniveau in dit nieuwe stadsgebied. Toch willen wij nu, in dit stadium, stil staan bij de wijze waarop de gemeente een bijdrage kan leveren aan de sociale infrastructuur in de Waalsprong. We hebben daarvoor twee redenen. In de eerste plaats hebben de eerdere besluiten actualisatie nodig (zo dateert het Voorzieningenplan Waalsprong bijvoorbeeld uit 1997), terwijl latere stukken zich steeds richten op een deel van de sociale functies en geen uitspraak doen over hun onderlinge samenhang. We hebben er daarom voor gekozen om zowel financieel als inhoudelijk alles rondom de toekomstige sociale en maatschappelijke functies en voorzieningen in de Waalsprong opnieuw tegen het licht te houden. Dit wordt verwoord in het Strategisch Beleidskader, Programmaplan en Voorzieningenplan.

2 Doelstelling

De doelstelling van dit voorstel is drieledig:

a. Voor wat betreft de inhoud:

De actualisatie heeft tot doel inzicht te verschaffen in de meest recente ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende (financiële) gevolgen. Het Strategisch Beleidskader creëert daarvoor een meerjarige basis. In het Programmaplan en Voorzieningenplan wordt de richting voor de komende jaren uiteen gezet, waarbij geldt hoe verder in tijd, hoe globaler de scenario's zijn.

Vervolgvel

3

b. Voor wat betreft de financiën:

Verschaffen van inzicht in de financiële consequenties van de inhoudelijke ambities.

c. Voor wat betreft het proces:

Ook wordt beschreven op welke manier de te ontwikkelen Programmering en Voorzieningenstructuur voor de Waalsprong kunnen worden beïnvloed en gemonitord.

Bovenstaande geldt voor de programma's op het gebied van Multiculturele samenleving en emancipatie, Sport, Recreatie en Spelen, Kunst en cultuur, Onderwijs, Volwasseneneducatie, Samenlevingsopbouw, Integraal jeugdbeleid, Kinderopvang, Openbare gezondheidszorg, Maatschappelijke zorg en dienstverlening, Ouderen en mensen met een functiebeperking.

3 Argumenten

In deze paragraaf wordt verder ingegaan op het wat en waarom van de documenten die voorliggen ter besluitvorming en hoe deze zich tot elkaar verhouden:

- Strategisch Beleidskader
- Programmaplan 2005 e.v.
- Voorzieningenplan

In het Strategisch Beleidskader, Programmaplan en Voorzieningenplan zult u wat doublures aantreffen, omdat de documenten weliswaar in samenhang met elkaar zijn opgesteld, maar ook afzonderlijk gelezen moeten kunnen worden.

Het *Strategisch Beleidskader* (bijlage 1) is een notitie waarin de **gemeentelijke bijdrage aan een evenwichtige sociale infrastructuur in de Waalsprong** wordt beschreven. Deze meerjarige notitie dient als basis voor het jaarlijkse (en door de Raad vast te stellen) Programma- en Voorzieningenplan. Onder sociale infrastructuur wordt verstaan "Het geheel van organisaties, diensten, voorzieningen en betrekkingen die het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden (buurten, groepen, netwerken, huishoudens) kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving". De voornoemde beleidsvelden in paragraaf 2 vormen de grenzen van het Strategisch Beleidskader. Dit is tegelijkertijd dan ook de afbakening van het voorliggende Programma- en Voorzieningenplan.

De laatste jaren groeit het besef dat het bouwen van een nieuw stadsdeel niet alleen bestaat uit stenen stapelen. We hebben ook ambities rondom het gewenste sociale klimaat dat er heerst. Uit recent landelijk onderzoek van TNS/Nipo blijkt, dat wie zijn burens kent, minder klaagt over overlast, en dus tevredener is. Veel mensen definiëren de leefbaarheid in hun woonwijk aan de hand van één graadmeter: groet je degene die je tegenkomt? En groet hij of zij terug? In de eigen buurt ervaren mensen dat er nog wederzijdse betrokkenheid en afhankelijkheid bestaat. Daarom pleit de filosoof Verbrugge voor een moderne herwaardering van kleinschalige verbanden als gezin, buurt en school. Zij vormen de sociale omgeving waarin het individu zich onderdeel weet van een verband en erdoor wordt gevormd. Zijn aanbeveling: mensen moeten elkaar kunnen kennen. Voor ons een sturend begrip in de visie. Het creëren van een goede sociale infrastructuur in de Waalsprong is een belangrijke voorwaarde om te bereiken dat de Waalsprongbewoners hun woon- en leefkwaliteit hoog waarderen. Ze wonen in een nieuw huis, in een omgeving waar ze zich thuis voelen, waar ze elkaar kunnen ontmoeten en waar ze omringd worden door de voorzieningen die ze nodig hebben.

Het beleid zoals dat op diverse deelterreinen binnen de sociale sector is ontwikkeld, is in principe leidraad geweest voor de visievorming over de sociale infrastructuur in de Waalsprong. Wel hebben we daar,

Vervolgvel

4

aangezien de Waalsprong een nieuw stadsdeel is, een 'kop' op gezet. Die kop bestaat uit doelstellingen en resultaatverwachtingen op de thema's identiteit, sociale cohesie en diversiteit en functies en voorzieningen. Er worden, rekening houdend met deze thema's, beleidsaanbevelingen gedaan voor de onderscheiden beleidsterreinen in de Waalsprong. We hebben geput uit de resultaten van de stads- en wijkmonitor. De visie op de sociale infrastructuur laat zich vertalen naar Programmering (=Programmaplan) en Voorzieningen (=Voorzieningenplan).

In het *Programmaplan* (bijlage 2) worden **de hoofdlijnen van de programma's voor de Waalsprong voor het komende jaar worden geschetst**. Per programma dient dit nog nader te worden uitgewerkt. Samen met het Strategisch Beleidskader houdt het Programmaplan zich vooral bezig met de WAT-vraag. Daarnaast gaat het ook om beantwoording van de HOE-vraag bij de inhoudelijke activiteitenprogrammering. Op basis van de strategie, de woningbouwprogrammering en daaruit afgeleide bevolkingsprognoses worden een aantal centrale vraagpatronen van burgers en Nijmeegse c.q. Waalsprong samenleving afgeleid. Deze zijn en blijven voorlopig nog slechts ten dele te bepalen en krijgen alleen en juist in nauwe samenspraak met de burgers en organisaties in en voor de Waalsprong hun invulling. Daarbij willen we kijken of beoogde experimenten met vraaggerichte sturing van het aanbod juist ook in de Waalsprong vorm kunnen krijgen. In de toekomst zou het doen van een trendstudie overwogen kunnen worden. Dit is in gesprek met diverse overlegorganen ook aan de orde geweest. Niet alleen de behoeften van de huidige inwoners zou leidend moeten zijn, maar tenminste ook de behoeften van potentiële bewoners. Uitgangspunt voor het Programmaplan is het door het bestuursteam Waalsprong aangereikte principe dat er voor de Waalsprong geen nieuw beleid wordt ontwikkeld.

In het *Voorzieningenplan* (bijlage 3) worden **de contouren geschetst van de te voorziene voorzieningeninfrastructuur**. Onder een voorziening wordt verstaan een gebouw waarin programma's worden georganiseerd, maar ook kunstuitingen of speelvoorzieningen. Ook het Voorzieningenplan is een soort raamdocument, want door voorstellen te maken per voorziening gaat het College en de Raad dan pas over tot definitieve besluitvorming met betrekking tot een individuele voorziening. Deze besluitvorming (go or not go) wordt zo laat mogelijk in het traject gelegd, om zoveel als mogelijk (en waar gewenst) aan te sluiten bij marktontwikkelingen.

Bij de beschrijving van de Voorzieningenstructuur die hierna volgt (en in het Voorzieningenplan is opgenomen) moet in acht genomen worden dat de houdbaarheid van de plannen afneemt naarmate realisatie van de plannen verder in de toekomst ligt. Aangegeven wordt waar de plannen afwijken van de voorgaande plannen uit 1997 en 2001. In de bijlage 4 wordt een schets gegeven van de gewenste voorzieningen, zoals in de plannen in 1997 en 2001 was voorzien. Op die manier hopen we inzicht te geven in de ontwikkelingen. Aangezien de Openwijkvoorzieningen, later Voorzieningenharten genoemd, een belangrijke rol spelen, wordt daarbij uitgebreid stil gestaan.

Voorzieningenharten: In het bijgevoegde Voorzieningenplan wordt het volgende voorgesteld:

1. De twee *Voorzieningenharten* 'volgens concept voorzieningenplan '97', die nu reeds in ontwikkeling zijn in Woonpark Oosterhout en Visveld liggen zo verspreid over de Waalsprong dat vanuit andere nabijgelegen wijken mede gebruik gemaakt kan worden van de in die gebouwen opgenomen specifieke ruimten. Een derde Voorzieningehart wordt voorzien in het beoogde centrum van de Waalsprong, de Citadel.

Eén dus aan de oostkant, één aan de westkant van de Waalsprong en één in het centrum van de Waalsprong. Allen volgens de formule: 'alles onder één dak' en 'gebouwoontwikkeling door gemeente'. In het Voorzieningehart Citadel is in de plannen nu geen ondersteunende wijkhoreca voorzien. Verondersteld wordt dat in de Citadel voldoende gelegenheden daarvoor zijn.

Vervolgvel

5

2. De voorzieningenstructuur in het dorp Lent zal zoveel mogelijk gerespecteerd blijven en dienen als uitgangspunt voor de toekomst. *Groot onderhoud* aan de school Gelders Hof dient plaats te vinden
3. In de overige wijken zal door de ontwikkeling van specifieke *kinderclusters* er in ieder geval voor gezorgd worden dat alle wijkbewoners in de eigen wijk de functies: school en kinderopvang - en in de vorm van medegebruik van schoolfaciliteiten mogelijk ook ruimte voor samenkomst en sport - direct op loopafstand van hun woning kunnen vinden. Het realiseren van een kindcluster in Groot Oosterhout in plaats van een Voorzieningshart heeft consequenties voor de verkeer- en parkeersituatie in woonpark Oosterhout. Concrete maatregelen om de wijken goed te laten functioneren behoeven later in het planproces aandacht. De kindclusters worden gebouwd door schoolbesturen (school, PSW en mogelijk sport) en kinderopvangorganisaties (zelf bouwen voor kinderopvang). Het gaat hierbij om één groot en twee kleine kindclusters, respectievelijk in de volgende wijken: Groot Oosterhout, deelgebied Noordrand West (Woenderskamp) en Zuidrand Stadseiland.
De bewoners van deze wijken kunnen verder gebruik maken van de specifieke ruimten (voor kunst, cultuur, ontmoeting) in de drie over de Waalprong verspreid liggende Voorzieningshartten.

Door de jaren heen heeft het concept van Voorzieningshartten zich verder ontwikkeld. De voornaamste uitgangspunten zijn anno 2004:

- Alle kindgerichte en wijkfuncties onder één dak; primair onderwijs, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, buitenschoolse opvang, sporten, wijkaccommodatie, jeugdgezondheidszorg e.d.
- Gebouw wordt geheel ontwikkeld door de Gemeente. Instanties huren;
- Oplevering in principe vroeg aan het begin van de wijkontwikkeling;
- Bouwen voor de Piek.

Nieuwe inzichten zijn voor de gemeente aanleiding geweest om de genoemde uitgangspunten met betrekking tot de gebouwontwikkeling van de nog te ontwikkelen Voorzieningshartten opnieuw tegen het licht te houden: meer variatie, meer maatwerk, toegespitst op de verschillende deelgebieden en in lijn van het accommodatiebeleid in de stad ten zuiden van de Waal.

In het Voorzieningsplan 1997 is gekozen voor clustering van voorzieningen onder één dak gericht op kindontwikkeling en voorzieningen voor de wijk, vanuit de overtuiging dat gezamenlijke huisvesting zal leiden tot inhoudelijk meerwaarde en financieel beter resultaat. Op basis van een drempel/draagvlak is destijds geconcludeerd dat voor elke wijk van 5 à 6000 inwoners een zogenaamd Voorzieningshart ontwikkeld zou moeten worden. Dit impliceerde dat voor elke functie dezelfde spreiding zou worden gehanteerd. Deze normering stemt inmiddels niet meer overeen met die in de stad ten zuiden van de Waal worden gehanteerd. Daar waar eerst dus in elke wijk de combinatie werd gezocht van alle functies onder één dak, zal dat nu nog in enkele wijken het geval zijn.

Anno 2004 realiseren wij ons dat als in alle wijken van de Waalsprong een vergelijkbaar concept uitgewerkt wordt er met name wat betreft de spreiding/dichtheid van de wijkfuncties, een verhouding ontstaat die uit balans is ten opzichte van de spreiding van dezelfde voorzieningen in de stad ten zuiden van de Waal.

Daar waar tot nu toe werd uitgegaan van het adagium 'alles onder een dak', waarbij het gezamenlijk huisvesten zou moeten verleiden tot synergie in activiteiten, is thans de overtuiging dat de beoogde inhoudelijke samenwerking niet valt of staat met de letterlijke huisvesting onder één dak. Wel hechten we aan de ontwikkeling van de verschillende gerelateerde functies in elkaars onmiddellijke nabijheid, centraal in de wijk. Uitgangspunt voor de kindfuncties is daarbij nog steeds dat gezocht wordt naar een wijkindeling die voor bewoners logisch is. Waarbij dus geen sprake kan zijn van al te grote barrières binnen één deelgebied. Idealiter wordt nog steeds gestreefd naar een kindcluster (niet persé onder één dak) binnen een logische wijk van ca. 5.000 bewoners.

Vervolgvel

6

Daar waar gekozen wordt voor de optie van het ontwikkelen van verschillende functies in elkaars onmiddellijke nabijheid, vervalt de ratio om te kiezen voor het bouwen van alle functies door de gemeente. Daarbij kan men zich afvragen –ook gelet op de ontwikkeling dat de gemeentelijke bemoeienis met kinderopvang veel kleiner wordt- voor welke functies de gemeente zou moeten bouwen en daarmee een groter financieel (exploitatie)risico te lopen, bijvoorbeeld voor kinderopvang. Het ligt dan, ook vanuit het oogpunt van risicospreiding, meer voor de hand dat de verschillende verantwoordelijke organisaties hun eigen voorziening ontwikkelen. In eerste instantie wordt daarbij gedacht aan de verschillende vormen van commerciële kinderopvang (kinderdagopvang en buitenschoolse opvang). Ontwikkeling van de ruimten voor deze functies zou aan de markt overgelaten kunnen worden. In dezelfde lijn doordenkend kan echter ook de verantwoordelijkheid voor de bouw van het schooldeel weer bij de schoolbesturen teruggelagd worden. Bij de Kindclusters hebben we dit nu als uitgangspunt genomen.

We willen wel een duidelijke regieverantwoordelijkheid houden (sturen op inhoudelijke idealen, ruimte reserveren, verbindingen zeker stellen, samenhang in ontwerp garanderen, etc).

In elke nieuwbouwwijk die in kort tijdsbestek wordt gerealiseerd, treedt na enige tijd een kinderiek op. Zo kan voor de wijken in de Waalsprong voorspeld worden dat er tijdelijk een 'piek'behoefte zal ontstaan voor kinderopvang en basisschool. Meestal worden binnen de gemeente Nijmegen voor de piekperiode opvang gerealiseerd door het plaatsen van noodlokalen. Eerder is echter voor de Voorzieningshart in de Waalsprong haar voorkeur uitgesproken voor het "Bouwen voor de Piek": het in een definitief gebouw realiseren van deze tijdelijke behoefte. Deze piekruimten zouden later dan weer voor de huisvesting van andere maatschappelijke functies ingezet kunnen worden. Thans hebben we toch behoefte om dit uitgangspunt te nuanceren. Er worden immers in de Waalsprong meerdere Voorzieningshart ontwikkeld. Wanneer bij allemaal strikt het uitgangspunt 'Bouwen voor de Piek' zou worden gehanteerd, ontstaat er op termijn een overkill aan ruimten die na de kinderiek ingezet kunnen worden voor andere maatschappelijke doeleinden. Het is maar de vraag of al deze ruimten verhuurd kunnen worden en tegen welke tarief dan. Leegstand voor delen van het gebouw is dan niet ondenkbaar. Daarom wordt voorgesteld om in eerste instantie alleen bij de Voorzieningshart Visveld en Citadel nog volledig voor de Piek (weliswaar in 2 fasen) te bouwen (bij VZH Oosterhout is dit al het geval). De kinderiek welke in de zgn. Kindclusters zal optreden kan opgevangen worden in andere nabij gelegen Voorzieningshart die in hun pré- of post-piek periode verkeren of in noodlokalen.

De Raad heeft eerder ook de ambitie geformuleerd dat de Voorzieningshart telkens aan het begin van de ontwikkeling van een wijk gerealiseerd zouden moeten zijn. Dit om aan de nieuwe bewoners in de Waalsprong direct van af hun intrek in de nieuwe woning een goede kwaliteit van voorzieningen te bieden (geen noodvoorzieningen). Het vroegtijdig realiseren van een Voorzieningshart waarvan de eerste jaren slechts een beperkt deel gebruikt wordt levert echter de eerste jaren een dermate slecht exploitatieresultaat op dat het zinvol is om ook dit uitgangspunt te nuanceren. Daarom stellen we hier voor om realisatie een aantal jaren uit te stellen en de eerste jaren de school en kinderopvang tijdelijk in een ander Voorzieningshart onder te brengen. In de praktijk is dit overigens al het geval, omdat het stedenbouwkundig bijna niet doenlijk is gebleken om een Voorzieningshart bij de start van de wijk op te leveren. Ook de huidige noodvoorziening aan de Visveldsestraat zou hierbij een rol kunnen spelen.

Binnen- en buitensportaccommodaties: Voetballen en tennissen wordt mogelijk gemaakt op sportpark Vossenpels, welke in najaar 2005 in gebruik wordt genomen. Er is nog planologisch ruimte voor uitbreiding gereserveerd. Met de gemeente Overbetuwe is een financiële bijdrage voor het tennispark afgesproken. Het concept voor het sportpark Oosterhout dient nog nader duidelijk te worden en hoe dit sportpark zich kan ontwikkelen de komende jaren, ook gelet op de identiteit van de Waalsprong (en m.n. de wijken ten westen

Vervolgvel

7

van de stadsas) en in relatie tot de omliggende gemeenten en het sportaanbod wat daar georganiseerd wordt. We gaan uit van een aanleg van 3 voetbalvelden in 2008-2009 en vervolgens een gefaseerde aanleg. In de Voorzieningshart kan binnensport plaatsvinden, maar daarnaast ook in de gymnastiekzalen van het Voortgezet Onderwijs welke daartoe moet worden omgebouwd naar een sporthal.

Medische centra: De uitgangspunten in 1997 en 2001 zijn nog steeds van kracht. In Lent is al sprake van een gezondheidscentrum. Ook in Oosterhout is een medisch centrum in een voormalige boerderij aan de Groenestraat. In totaal verwacht men 5 van dit soort centra te kunnen realiseren.

Woonservicegebieden: De gemeente Nijmegen wil het realiseren van woonservicegebieden in de Waalsprong stimuleren conform het beleid voor de stad ten zuiden van de Waal. Situering van deze specifieke woonvormen en wijkservicepunten nabij een Voorzieningshart en de medische centra, maar ook bij overige voorzieningen zoals winkels, openbaar vervoer, bibliotheek enz. ligt voor de hand. Het is belangrijk dat niet alleen gebouwen, maar ook de openbare ruimte rondom een wijkservicepunt toegankelijk is voor mensen met een handicap.

Zwembadaccommodatie: Het rapport Toekomstscenario's Nijmeegse zwembaden (anno 2002) geeft aan dat een zwembad in de Waalsprong wel wenselijk is en voor de gemeente is het daarin genoemde minimale scenario dan ook het uitgangspunt. Samenwerking met de gemeente Lingewaard wordt momenteel onderzocht.

Bibliotheek: Met betrekking tot het culturele aanbod is het wenselijk een bibliotheekvoorziening te realiseren. Ter realisering van de bibliotheekfunctie wordt een korte en lange termijnplanning voorgesteld. Voor de korte termijn wordt er gewerkt met twee wijkfilialen in de Waalsprong. Één in Lent (de bestaande vestiging) en één mogelijk in Woonpark Oosterhout (de wijze waarop dient nog te worden uitgewerkt). Voor de lange termijn is er ruimte voor een stadsdeelbibliotheek na 2015. Realisatie is afhankelijk van de (stedenbouwkundige) planning van de Citadel als centrumvoorziening.

Speelvoorzieningen en recreatieve sportvoorzieningen: Kinderen willen graag samen spelen. Juist de openbare ruimte waar kinderen elkaar kunnen treffen en waar zij veilig kunnen samenspelen is van essentieel belang. Onderzoeken hebben uitgewezen dat kinderen die veel en ongestoord buiten kunnen spelen zich in allerlei opzichten beter ontwikkelen dan kinderen die dat niet kunnen. Het spelen en recreëren in de openbare ruimte wil de gemeente stimuleren. Daartoe zijn plekken voor spelen en vormen van recreatieve sportbeoefening, zoals voetballen of basketballen, gewenst voor de jeugd boven 12 jaar. Daarnaast is er sprake van het realiseren van speelplekken voor de jeugd onder de 12 jaar. Het is van belang dat deze voorzieningen komen nabij de woningen. Het inrichten van één speelweide in vlek 21 wordt dan ook niet langer noodzakelijk geacht. We gaan op dit moment op basis van de bevolkingsprognose uit van ca. 68 speelplekken en ca. 27 recreatieve sportvoorzieningen; e.e.a. de komende jaren nader in te vullen. Vanuit de gedachte dat jongeren hun eigen weg zoeken, willen we in de Waalsprong op voorhand geen aparte Jeugd Ontmoetingsplekken inrichten.

Kunst: Omdat kunst een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de beleving van de openbare ruimte, staan we daarbij in het Voorzieningsplan inhoudelijk stil. Inmiddels zijn de uitgangspunten in de praktijk vertaald naar drie 'uitwerkingsniveaus'.

Openluchtrecreatie: Het is van belang gebiedsgebonden openluchtrecreatie te realiseren in de openbare ruimte, omdat de dagelijkse woonomgeving nu eenmaal een belangrijke recreatieve functie heeft. Het is

Vervolgvel

8

bovendien ook bepalend voor de kwaliteit van het wonen. In de inrichting van de fysieke woonomgeving moet hiermee rekening worden gehouden. Iets verder van de woonomgeving biedt bijvoorbeeld de Landschapszone mogelijkheden voor recreëren. Nauwe samenwerking binnen de gemeente, met de GEM en recreatieschappen moet hiervoor mogelijkheden creëren.

Voortgezet Onderwijs: In voorjaar 2004 hebben de schoolbesturen voor voortgezet onderwijs, de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe en Nijmegen en de provincie Gelderland een intentieverklaring ondertekend om te komen tot een gezamenlijke visie op de inrichting van het voortgezet onderwijs in de Waalsprong. Een regiovisie was nodig om het handelen van de diverse betrokken schoolbesturen en gemeenten zodanig op elkaar af te stemmen, dat voor de inwoners een volwaardig, samenhangend en bereikbaar aanbod van voortgezet onderwijs gerealiseerd kan worden. Zoals de prognoses van de Regiovisie laten zien begint pas vanaf 2008-2010 een serieus potentieel voor een VO-vestiging in de Waalsprong te ontstaan. Medio 2005 zal in het raadsvoorstel over doordecentralisatie onderwijshuisvesting het voortgezet onderwijs in de Waalsprong nadrukkelijk aan de orde komen.

Scouting: In 2001 was een nieuw scoutinggebouw voorzien. Aan deze nieuwe voorziening is tot op heden geen uitvoering gegeven. Scouting St. Bernadinus maakt gebruik van een tijdelijk onderkomen aan de Parallelweg te Lent (DAR-terrein). Heden is het inzicht ontstaan dat het realiseren van deze voorziening in schril contrast staat met hetgeen andere scoutingclubs ontvangen als subsidie. Met de scouting wordt nader overleg gevoerd.

Tot slot, staan we stil bij het Voorkeursmodel. Het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen heeft in het Voorkeursmodel (2003) vier uitgangspunten geformuleerd voor de verdere ontwikkeling van de Waalsprong: zuinig omgaan met schaarse ruimte; versterken van de identiteit van het gebied; verbetering van de bereikbaarheid en meer variatie in de Waalsprong. Deze uitgangspunten zijn m.n. bedoeld om het ruimtelijk beeld te actualiseren en verder vorm te geven. Waar mogelijk is dit ook als uitgangspunt genomen in de Programmering en Voorzieningen. We hebben, waar wenselijk, functies gecombineerd om zodoende met schaarse ruimte om te gaan. Concentratie van voorzieningen is weliswaar een uitgangspunt, maar niet tot elke prijs. We gaan niet langer uit van de concentratie van alle voorzieningen in elke wijk op 1 locatie, maar stellen voor dit meer te verspreiden over de wijken waardoor we beter omgaan met de beschikbare ruimte. Op deze manier ontstaan meer variaties in de voorzieningenstructuur die bovendien meer in de lijn liggen van het voorzieningenniveau in de bestaande stad. Bijgaand Voorzieningenplan is dan ook geen blauwdruk; het geeft een beeld van hoe we nu aankijken tegen de gewenste voorzieningenstructuur. Uiteindelijk zullen ontwikkelingen in de komende jaren medebepalend worden voor de definitieve programmering en voorzieningenniveau.

4 Financiën

4.1. Financieel beeld

Voor wat betreft de financiën zijn in feite *twee* invalshoeken te onderscheiden:

1. Vanuit de investeringen ten behoeve van de realisatie

Op basis van een Raadsvoorstel wordt door de Raad investeringskrediet voor *realisatie* van de voorziening beschikbaar gesteld. Daarna kan uitvoering worden gegeven aan de investering. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten (rente en afschrijving) maken onderdeel uit van de exploitatiebegroting (zie hierna). Tijdens de realisatie van de voorziening dient strakke budgetbewaking plaats te vinden.

2. Vanuit de exploitatiebegroting

Vervolgvel

9

Exploitatie- en programmalasten gedurende *het gebruik* van de voorziening. Onder de exploitatie vallen:

- Exploitatielasten: Dit zijn enerzijds de kapitaallasten die voortvloeien uit de investering en anderzijds de onderhoud- en beheerskosten (onderhoud, beheer, electra/gas/water e.d.).
- Programmalasten: Instellingen en organisaties worden via subsidieverstrekking gecompenseerd voor het uitvoeren van programma's, subsidiering van activiteiten en kosten van huur. Deze subsidies leiden tot programmakosten.
- Exploitatie-inkomsten: De exploitatie wordt deels gedekt door huurtarieven in rekening te brengen. Bij voorzieningen is sprake van exploitatietekorten, welke ten lasten komen van de diverse DIBB-programma's.

Na afronding van het Definitief Ontwerp van een voorziening wordt tegelijkertijd de benodigde investeringsruimte en de opgestelde exploitatiebegroting gepresenteerd aan de Raad ter vaststelling. Binnen de gemeente dient dus wel te worden gestuurd op *drie* soorten kosten: investeringen, exploitatielasten en programmalasten.

De exploitatielasten zijn verdeeld in eigenaarlasten en gebruikerslasten. Eigenaarlasten vloeien voort uit het eigendom. Dit zijn ondermeer de rente en afschrijving van de accommodatie, de belastingen, het groot onderhoud, de brand/opstal verzekering en beheerskosten. Gebruikerslasten zijn de lasten die worden veroorzaakt door het (dagelijks) gebruik van de accommodatie. Hieronder vallen de gebruikersbelastingen, de rente en afschrijving van de inrichting en inventaris, de inboedelverzekering, de nutskosten, het (binnen) onderhoud, schoonmaak, en kosten van ondersteunend personeel.

Afhankelijk van de verwachte gebruikssituatie vallen de lasten van het dagelijks gebruik (gebruikerslasten) onder de verantwoordelijkheid van de gebruiker en worden die niet opgenomen in de gemeentelijke exploitatie.

De Raad heeft met de ontwikkeling van de Waalsprong een lange termijn beslissing genomen. In 1997 heeft de Raad het Voorzieningenplan Waalsprong vastgesteld, echter tot een strakke (financiële) programmering is toen niet besloten. Wel is er een stelpost bij het concern voor het realiseren van de hierin vastgelegde beleidsdoelstellingen opgenomen.

In mei 2001 zijn 2 Raadsvoorstellen gelijktijdig behandeld: "Programmering Voorzieningenplan 2001-2005" en "Budgettaire consequenties van de stadsuitleg over de waal". Het 1^e voorstel is vastgesteld. In het 2^e voorstel was het totale plan voor de Waalsprong met alle financiële implicaties van alle directies opgenomen. Daartoe is met uitzondering van het instellen van een reserve niet ingestemd. E.v.a. wel onder randvoorwaarde dat er een geactualiseerd financieel beeld zou worden aangeboden aan de Raad. Dat bieden wij u hierbij aan. Echter, omdat de Raad wel inhoudelijk heeft ingestemd, zijn reeds op dit moment verplichtingen aangegaan met betrekking tot de totstandkoming van een aantal voorzieningen om vertraging in de tijdige oplevering voor bewoners te voorkomen.

Om nu een goed financieel kader mee te geven stellen wij voor de in de bijlagen opgenomen exploitaties (bijlage 5) vast te stellen als raming en dit mee te geven aan het Projectmanagement van de Programmering en Voorzieningen in de Waalsprong (ondergebracht bij DIW). Voor de navolgende exploitaties vragen wij de Raad nu wel in te stemmen:

- a. Voorzieningenhart Oosterhout
- b. 2^e fase Sportpark Vossenpels
- c. Speel- en recreatieve sportvoorzieningen
- d. Noodvoorzieningen
- e. Algemene plankosten

Vervolgvel

10

De factoren die ten opzichte van de actualisatie van 2001 invloed hebben gehad op de omvang van de investeringen in positieve en negatieve zin:

- a) Uitzetting voorzieningen door langere planperiode van het voorstel (o.a. bibliotheek)
- b) Hogere grond- en bouwprijs
- c) Uitzetting door speelplekken en recreatieve sportvoorzieningen (deels "gedekt" door inzet van de in 2001 voor vlek 21 benodigd geachte €453.780 voor een speelweide). Eerder was het uitgangspunt dat spelende kinderen in de openbare ruimte voldoende "spelaanleiding" zouden vinden.
- d) Nieuwe VNGnormen anno 2004: toename omvang klassen: verhoging 7 á 9% van kosten
- e) Beleidsuitgangspunten welke nog niet eerder financieel in het Voorzieningenplan waren vertaald (o.a. zwembad)
- f) Het laten vervallen van de realisatie van een scoutinggebouw tegen de uitgangspunten zoals deze in 2001 in het Raadsvoorstel waren verwoord. Jaarlijkse exploitatielasten ad. €60.000 staan in schril contrast met hetgeen andere scoutingclubs ontvangen als subsidie. Derhalve is in het Programmaplan taakstellend een subsidie voor de scouting in de Waalsprong ad €15.000 opgenomen.
- g) Niet langer een Voorzieningshart in elke wijk.
- h) Ontwikkeling van een aantal (commerciële) voorziening voor risico van derden.

Verder is relevant:

1. Voor de berekening van de speelplekken zijn we uitgegaan van een gemiddeld investeringsbedrag per speelplek. Het gaat hier om een gemiddelde. Afhankelijk van de wensen van kinderen en hun ouders kan een speelplek op maat ingericht worden.
2. Kunst: het fonds wordt gevoed door de %-regeling woningbouw. Daarnaast dienen er andere bronnen te worden gezocht (subsidies). Definitieve realisatie van de plannen is hiervan afhankelijk. De kunst wordt dus niet gefinancierd uit het Voorzieningenplan.
3. De basisscholen worden – conform de oorspronkelijke opzet – via het Voorzieningenplan bekostigd.
4. Voor het Voortgezet Onderwijs is afgesproken – omdat dat een nieuw element is ten opzichte van het oude Voorzieningenplan – dat dat niet uit het Voorzieningenplan bekostigd gaat worden. Het bestuursteam Waalsprong heeft daarbij aangegeven dat het Voortgezet Onderwijs dient te worden gefinancierd uit de middelen IHP (gevoed uit autonome groei Gemeentefonds) en geen aanvullende middelen beschikbaar te stellen via het Voorzieningenplan.
5. In principe vallen de voorzieningen voor het dorp Lent buiten de reikwijdte van het Voorzieningenplan (hiervoor zijn al middelen). Maar omdat ter vervanging van de school Gelders Hof eerst sprake was van een Voorzieningshart buiten het dorp Lent, is nu het groot onderhoud voor Gelders Hof wel opgenomen. De nieuwbouw voor de Gelders Hof valt overigens buiten de reikwijdte van de planperiode van het Voorzieningenplan Waalsprong. Wel is het groot onderhoud meegenomen.
6. Het uitgangspunt voor de verhuur is het Raadsvoorstel van 16 mei 2001 waarin ondermeer de verhuurprijzen zijn opgenomen. Voorzover de praktijk van alle dag afwijkt van de aannames die in 2001 zijn gedaan, zijn deze onderbouwd met nieuwe aannames en ramingen. In beginsel wordt het onderscheid gemaakt tussen de situatie van verhuur aan één gebruiker (monofunctionele verhuur), en de situatie van verhuur aan meerdere verschillende gebruikers (multifunctionele verhuur). In het laatste geval worden de tarieven gehanteerd zoals die gelden voor de bestaande accommodaties (tarieven bestaande stad) conform de notitie "Kaders voor verhuur in de Voorzieningsharten" d.d. 18-03-2004.
7. DSB draagt zorg voor 50% van de leegstaande pieklokalen te verhuren tegen het commerciële tarief uit het Raadsbesluit van mei 2001. Dit risico ligt bij hen. Indien dit niet lukt, zijn de financiële consequenties voor rekening van DSB en zal dit niet ten laste gaan van de beleidsprogramma's van DIW. Dit heeft te maken met de toezegging van DSB in 2001 risico te willen lopen voor verhuur van

Vervolgvel

11

- 50% van de leegstaande lokalen. Onder andere op basis van deze toezegging is het concept van de Voorzieningsharten conform het "Bouwen voor de piek" gerealiseerd.
8. Voor realisatie van het Voorzieningshart in Visveld wordt een apart college- en raadsvoorstel aangeboden, waarin de Raad wordt gevraagd het college te mandateren over het verstrekken van het investeringskrediet.
  9. Realisatie van Sportpark Vossenpels wordt gefinancierd deels uit de planexploitatie van DWS, deels uit het voorzieningsprogramma van DIW. Bijgaande investeringsoverzicht (VGP) betreft fase 2. De exploitatie heeft wel betrekking op het volledige onderhoud en beheer van het totale sportpark.
  10. Realisatie van de sporthal in de Citadel is gekoppeld aan de gymnastiekzalen welke het Voortgezet Onderwijs nodig heeft. Hiertoe dient echter uit het programma Sport extra middelen te worden vrijgemaakt. Financieel is nu een raming gemaakt voor een sporthal v.a. 2010. Maar realisatie van het VO zal mogelijk later in tijd liggen.
  11. In de ramingen van de kosten voor het programma Cultuureducatie is nog geen rekening gehouden met mogelijke bezuinigingen welke ten behoeve van de programmering voor de stad ten zuiden van de Waal zouden moeten worden doorgevoerd. Naar verwachting wordt deze discussie in maart 2005 afgerond. Voor de Waalsprong worden dan dezelfde uitgangspunten gehanteerd.
  12. Over realisatie en financiering van specifieke maatregelen voor de parkeer- en verkeersproblematiek in woonpark Oosterhout en Groot Oosterhout is overleg nodig tussen DIW, DGG en GEM.

4.2. Risico-paragraaf

Er zijn diverse risico's te onderscheiden: enerzijds in de programmering van programma's en voorzieningen (inschatten behoefte); anderzijds in de ontwikkel- en realisatiefase van voorzieningen.

Allereerst het besluit tot vaststelling van exploitaties. Omdat we niet kunnen uitsluiten dat in de toekomst de nu geschetste voorzieningsstructuur bijgesteld zou moeten worden, stellen wij in feite voor deze exploitaties te beschouwen als ramingen voor het benodigde investeringsbudget voor realisatie van de Voorzieningen. De ontwikkeling van de bevolking is dermate ongewis dat we nu niet voor tot in lengte van jaren kunnen besluiten.

Verder risico ondervangen we in de realisatie van voorzieningen enigszins door pas in de fase van het Definitief Ontwerp van een voorziening definitief te besluiten (point of no return is dan bereikt) om de voorziening te realiseren. Aangezien dit later in de voorbereidingsfase ligt dan gebruikelijk, vraagt dit een extra investering in de communicatie om de juiste verwachtingen te creëren. In de voorbereidingsfase kan het niet anders dan dat er kosten worden gemaakt en dus opdrachten worden verstrekt in de sfeer van planontwikkeling, onderzoek, enz.

Het traject van realisatie van voorzieningen kent verder zijn eigen procesrisico's. Belangrijkste risico's zijn de afwijkingen van de parameters rente en inflatie, de ontwikkeling van de grondprijs en de bouw- en de inrichtingskosten. Het moment waarop de gronden kunnen/moeten worden aangekocht speelt ook een belangrijke rol. Daartoe hebben we aannames gedaan. Daarbij speelt er nog een discussie of de parkeerplaatsen nabij voorzieningen gecreëerd kunnen worden in de openbare ruimte. In het verleden zijn hiertoe wel met de GEM afspraken gemaakt, maar de GEM wil met een nieuw voorstel komen.

Voor iedere voorziening zijn aannames gedaan over het verwachte gebruik. Het werkelijk gebruik kan hiervan afwijken; bijvoorbeeld het aantal uren dat een gymzaal of een wijkzaal zal worden verhuurd. Ook de begrote inkomsten van voorziene gebruikers staan niet bij voorbaat vast; bijvoorbeeld verhuur t.b.v. kinderopvang of vergoedingen van schoolbesturen. Het staat nog niet vast of de toekomstige gebruikers van de voorzieningen de vastgestelde tarieven kunnen of willen betalen. Dit risico doet zich met name voor bij de monofunctionele verhuur. Wijzigingen van wet- en regelgeving of gemeentelijke richtlijnen kunnen leiden tot

Vervolgvel
12

een aanpassing van de jaarlijkse omvang van afschrijving¹ (en rente). Te denken valt aan het aanpassen van looptijden voor afschrijven. Voor iedere voorziening zijn aannames gedaan ten aanzien van de verwachte exploitatielasten op basis van de huidige praktijk. De werkelijke toekomstige lasten kunnen hiervan afwijken; bijvoorbeeld hogere lasten voor onderhoud of schoonmaak, hoger energieverbruik of hogere premies voor de verzekering. De exploitatieopzetten worden als onderdeel van het voorzieningenplan Waalsprong periodiek geactualiseerd. Daarbij kunnen veranderde omstandigheden en nieuwe inzichten leiden tot een bijstelling van de exploitaties. Gedurende de exploitatie wordt conform de huidige systematiek² het feitelijk verloop van gebruik en bezetting van een voorziening gevolgd. Ook deze uitkomsten kunnen leiden tot een bijstelling van de exploitatie.

Andere risicofactoren zijn te vinden in het inschatten door de gemeente van de verwachte ontwikkeling van de woningproductie. De woningbouwproductie d.d. 12-03-04 en woningbouwprogrammering d.d. 28-09-04 (beiden afkomstig van de GEM) dienen als uitgangspunt. Deze zijn samengebracht in een overzicht door DGG d.d. 01-10-04. Fundamentele wijzigingen in deze verwachtingen kunnen er de oorzaak van zijn de planning van de voorzieningen niet goed kan worden ingeschat en dat de gebouwen niet ten volle worden benut, hetgeen kan leiden tot onderbezetting. Voor een beperkt gedeelte voorziet de directie Stadsbedrijven als gemeentelijke exploitant hierin middels een taakstelling, 50% van de leegstaande pieklokalen te verhuren tegen het commerciële tarief. Ook het niet bouwen voor de piek bij de kinclusters verkleint de financiële risico's voor de gemeente. De ervaring tot dusver (VZH Oosterhout) is dat de huurprijs in combinatie met de servicekosten voor veel kandidaten uit de markt een te hoge drempel betekent. Bovendien is er überhaupt niet zoveel animo om te huren. Van de 50% leegstandsrisico zal DSB op grond van de huidige ervaringen maar een klein deel te gelde kunnen maken.

Daarnaast heeft bijvoorbeeld een achterblijven van de bevolkingsgroei, invloed op de hoogte van Gemeentefonds, OZB etc. Voor een gedeelte – voor wat betreft de beïnvloedbare kosten - kan hierop bijsturing plaatsvinden. Het risico wordt beheersbaarder door besluitvorming zo laat mogelijk in het traject te leggen.

Met betrekking tot de bevolkingsprognoses merken we op dat deze nu slechts globaal zijn te becijferen. Uitgangspunt is geweest de demografische verkenningen van 2001 en de toen geldende plannen voor de woningbouw. Vooralsnog hanteren we als uitgangspunt dat de stad Nijmegen in 2015 in totaal ca. 174.000 inwoners kent en dan 26.000 in de Waalsprong (incl. Lent). Uiteindelijk wordt een totaal inwonersaantal van ca. 33.300 inwoners rond 2020 in de Waalsprong (incl. Lent) verwacht. In de berekening van de programmakosten zijn de inwoners Lent buiten beschouwing gelaten en is gewerkt met een verdunningsfactor (door verschuivingen in inwonersaantallen bestaande-nieuwe stad). O&S heeft becijferd dat er in de periode van 2005-2010 een terugloop in de bestaande stad is met een inwonersaantal van 4.000 inwoners. Voor de periode 2011-2015 is dit 2.000 inwoners. De verdunningsfactor is toegepast vanaf 2006. In de jaarlijkse herberekening van de programmalasten zal dit telkens opnieuw tegen het licht worden gehouden, ook gelet op de mogelijke toename van de woningbouwproductie voor de stad ten zuiden van de Waal.

---

¹ De afschrijving en rente maken een aanzienlijk deel uit van de jaarlijkse exploitatielasten.

² Via de begrotingscyclus en de rekening-analyse.

Vervolgvel

13

Door realisering van een Voorzieningshart met een openbare school, kinderopvang en wijkaccommodaties in een pand dat beheerd en geëxploiteerd wordt door de gemeente hebben we als gemeente een exploitatietekort op het geheel. Een deel daarvan is toe te schrijven aan de school. Met name op het gebied van beheerskosten en gas, water en licht. In het kader van de gelijkstelling openbaar en bijzonder onderwijs dienen deze bedragen ook doorbetaald te worden aan het bijzonder onderwijs. Als gemeente kun je daar andere afspraken over maken in het kader van de verordening materiële en financiële gelijkstelling. Deze verordening zal in overleg met de schoolbesturen worden opgesteld.

Tot slot, staan we, hoewel dit buiten de reikwijdte van dit voorstel ligt, nog stil bij een specifiek risico voor realisatie van het Voortgezet Onderwijs in de Waalsprong. Een voorlopige berekening wijst uit dat het IHP niet toereikend zijn om de nieuwbouw te financieren. Medio 2005 zal in het raadsvoorstel over doordecentralisatie onderwijshuisvesting het voortgezet onderwijs in de Waalsprong nadrukkelijk aan de orde komen.

5 Juridische aspecten

Risico's in de investeringen ondervangen we weliswaar enigszins door pas in de fase van het Definitief Ontwerp van een voorziening definitief te besluiten (point of no return is dan bereikt) om de voorziening te realiseren. Aangezien dit later in de voorbereidingsfase ligt dan gebruikelijk, vraagt dit extra alertheid in het aangaan van verplichtingen.

In de aanbestedingsfase van de voorzieningen is het gemeentelijk inkoopbeleid en de richtlijnen voor de Europese aanbestedingen uitgangspunt.

Bij de Voorzieningsharten speelt het aspect van de doorbetalingsverplichting aan het bijzonder onderwijs. Hieromtrent dient de gemeente nog afspraken te maken.

6 Communicatie

Hetgeen gesteld is onder paragraaf 5, vraagt een extra investering in de communicatie om de juiste verwachtingen te creëren. Communicatie zal zowel intern als extern plaatsvinden. Intern zullen direct betrokkenen middels overleggen geïnformeerd worden over ontwikkelingen. Collega's in het algemeen zullen waar nodig via reguliere middelen worden geïnformeerd zoals intraden en persoonlijk. Extern zullen (toekomstige) bewoners geïnformeerd over ontwikkelingen worden via diverse media zoals Spronglevend en de digitale nieuwsbrief. Tevens wordt bekeken wanneer in de realisatie van programma's en voorzieningen overleg met het Platform Waalsprong, wijkraden en andere overlegorganen raadzaam is.

7 Uitvoering

Door de directie Inwoners (als vertalers van het voorgestelde sociale infrastructuur beleidskader en als opdrachtgever van de Voorzieningen) en de directie Stadsbedrijven (na oplevering gebouw: toekomstig gemeentelijk eigenaar/exploitant van de Voorzieningen) is in samenwerking met Concernfinanciën, gewerkt aan de totstandkoming van dit voorstel.

Tevens is met (vertegenwoordigers) van de beoogde gebruikers van de voorzieningen voorafgaand aan dit voorstel overleg gevoerd over de wijze waarop de doelstellingen inhoudelijk vertaald worden: Platform

Vervolgvel
14

Waalsprong, Regiegroep + adviesraad Onderwijs & Jeugd, Groot Aanbieders Overleg, Jongeren aan Zet, Seniorenraad, Platform Gehandicapten en Adviescommissie Allochtonen. Ook is overleg gevoerd met de GEM. Tevens hebben enkele overlegorganen gebruik gemaakt van de mogelijkheid een advies uit te brengen.

Op basis van dit kaderstellende voorstel en uw besluit, zal nadere concretisering per voorziening en per programma plaatsvinden.

Binnen DIW is een projectaanpak ontwikkeld voor de realisering van het Programma- en Voorzieningenplan Waalsprong. Het projectmanagement DIW Waalsprong zal, in overleg met DSB, beoogde en bekende gebruikers en instellingen, de realisering van de geprogrammeerde voorzieningen verder ter hand nemen. Processen zijn ingeregeld om te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en wijzigingen, waar nodig via besluitvorming in College en Raad.

Per Voorziening is het bestuurlijke traject in algemene zin als volgt ingeregeld:

Functioneel PvE + "Kader"	Toestemming om voorbereiding op te starten + toekennen "voorbereidingskrediet" door de Raad
VO	Vaststellen VO; toestemming DO te starten door College
DO	Toekennen definitief en volledig investeringskrediet (incl. grondkosten, inrichting e.d.) door de Raad. Dit wordt aangeboden in combinatie met de exploitatie-opzet. =start bouw=GO (or not GO)
Aanbesteding	Besluit gunning door Directeur iom portefeuillehouder
Eindrapport	Eindrapport + afsluiting door College

Met betrekking tot de voortgang zal mondeling en zo nodig met behulp van voortgangsrapportages het Bestuursteam Waalsprong worden geïnformeerd. Daarnaast wordt gerapporteerd in de MARAP. En tot slot, via de VGP, in april van elk jaar bij de vaststelling van de jaarrekening en in september van elk jaar, bij de vaststelling van de begroting.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Secretaris,

mevr. dr. G. ter Horst

ir. H.K.W. Bekkers

Vervolgvel

15

1. Strategisch Beleidskader "Bijdrage aan een sociale Infrastructuur in de Waalsprong"
2. Programmaplan 2005 e.v.
3. Voorzieningenplan 2005 e.v.
4. Samenvatting Voorzieningenplan 1997 en 2001
5. Exploitatie-overzicht voorzieningen incl. investeringsoverzicht p/voorziening
6. Overzicht programmakosten
7. Integrale Begrotingswijziging 050042

Ter inzage: collegevoorstel "Overleg over sociale en maatschappelijke voorzieningen in de Waalsprong",
registratienummer 05.0005073